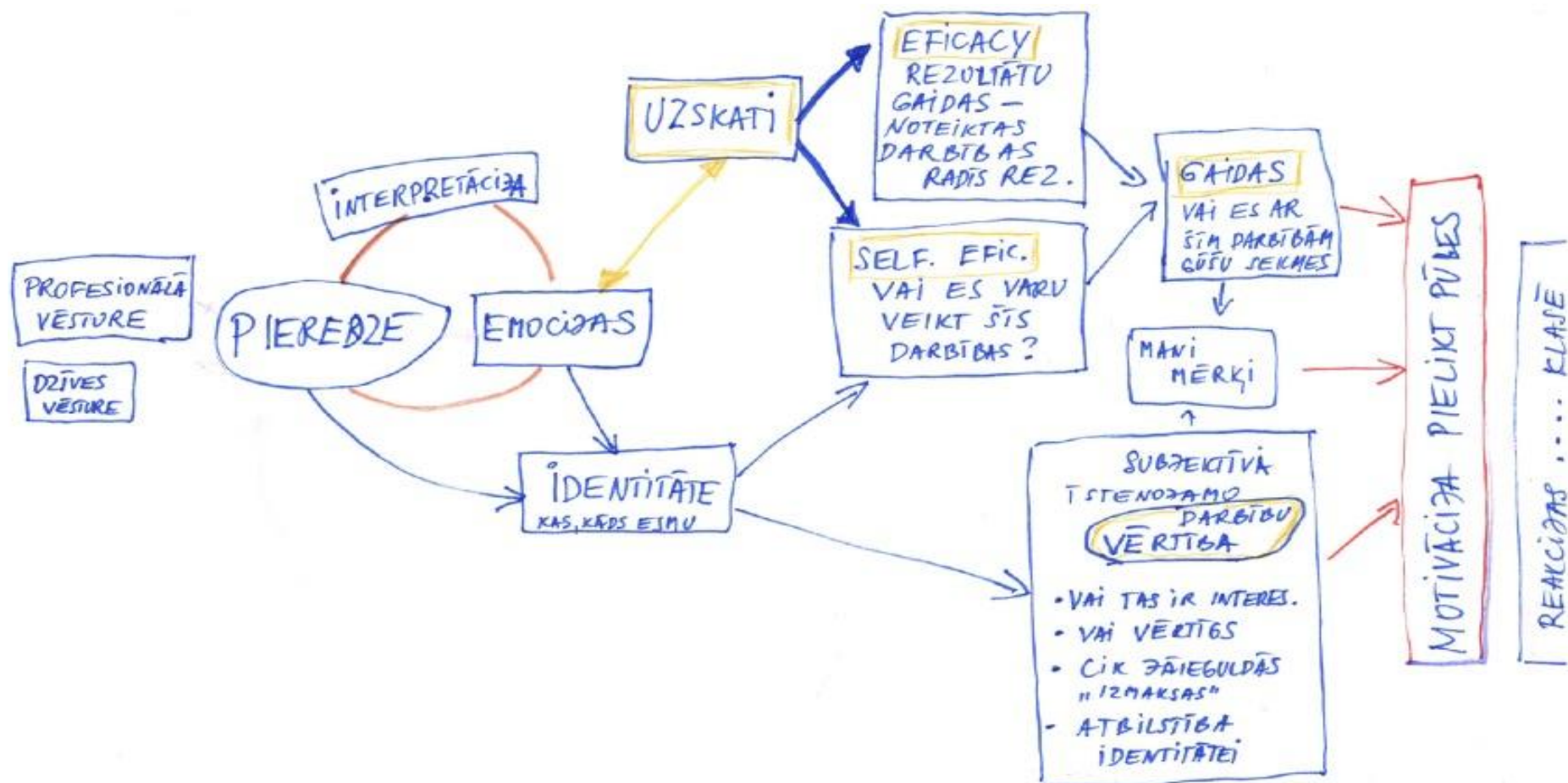

Atbalsta sistēma pedagogiem profesionālajai pilnveidei

Rīgas Teikas vidusskolas pieredze
Direktore, Dr. Sc.admin. Guna Pudule

Ar ko sākām? Teorētiskais pamats

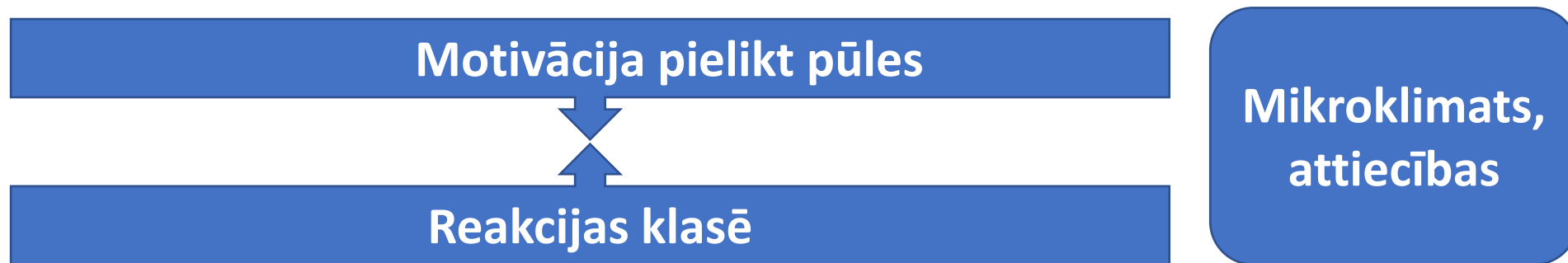
Meklējām teorijās, pieredzēs: kas ietekmē skolotāja darba efektivitāti

Solvita Lazdiņa, RTV izglītības metodiķe

Skolotāja darba efektivitāte

- Izvirzot mērķi/SR:
 - **skolotāja subjektīvi īstenojamu darbību vērtību**
 - Vai man tas ir interesanti? Vai tas ir vērtīgs/i? Cik daudz man jāieguldās (laiks, izmaksas)?
 - **gaidas**
 - Vai es ar šīm darbībām gūšu sekmes? Ticu, ka noteiktas darbības radīs rezultātu (skolēniem).
 - **atbilstība manai identitātei – kas, kāds es esmu?**
 - Vai es varu veikt šīs darbības? Man pieredze, piedzīvotās emocijas (pozitīvas, negatīvas), interpretācija par to, kas piedzīvots; uzskati

Domājošs skolotājs, kuru virza vēlme uzlabot savu darbību, nevis tāds, kas akli tiecas pēc SR

Skolotājs mācās

- **No savas prakses** (reflektējot par...; dienasgrāmatas, esejas..)
- No mijiedarbības ar kolēģiem (formāli/neformāli)
- Kursos, semināros, projektos...
- Augstskolās
- No dzīves (kā vecāks, citā darbā, ģimenē...)

Pieredze (vēsture,
pieredzētais):

- profesionālā,
- dzīves

Kas ietekmē skolotāju darba efektivitāti, iesaisti darba procesos? Kas veido pozitīvu vai negatīvu pieredzi?

- Emocijas
- **Attiecības**
- **Mikroklimats**

**Mūsu interpretācija
par...**

- Neziņa, ko rada biežās pārmaiņas
- Bail kļūdīties – bailes/ nejūtas brīvi savu darbību, metožu izvēlē

Motivācija darboties, pielikt pūles

Pieaugušā izaugsmes veiksmē

- Liela nozīme izaugsmes ceļā ir metagognīcijai – **spējai apzināties savus domāšanas procesus un domāt par tiem**, nereti ar mērķi procesus kontrolēt.
- **Metagognitīvās spējas** – sevis apzināšanos, reflektēšanu, stratēģiju veidošanu, plānošanu, plāna paturēšanu prātā un domu pārraudzīšanu – **ir iespējams attīstīt izglītības ceļā, savstarpēji mijiedarbojoties pieredzei ar zināšanām** (Schmidt & Ford, 2003)
- Pētījumi rāda, ka darbinieki ar labāk attīstītām metakognitīvajām spējām ir vairāk gatavi ieguldīt savus resursus uzņēmuma attīstībā (Lyons u.c., 2018), savukārt vadītāji – biežāk sasniedz vēlamos rezultātus uzņēmuma darba kvalitātes uzlabošanā (Cho & Linderman, 2019)

Kā teoriju pārnest uz praksi, veidojot pozitīvu pieredzi?

Kā veicināt skolotāju domāšanu par to, kā viņi māca?

Kas ir mācīšana? Ko, kā un kāpēc mēs darām?

Mācīšana - apzināts process, kura mērķis ir saistīts ar skolotāja gaidām/cerībām par to, ka ar noteiktu rīcību, noteiktām darbībām es, skolotājs, gūšu sekmes/būs rezultāts – skolēni mācīsies, skolēni būs ieinteresēti, skolēni iemācīsies.

Kā teoriju pārnest uz praksi, veidojot pozitīvu pieredzi?

Kā satikties skolotājam un skolēnam?

- **Izšķiroša ir paša skolotāja vēlme uzlabot savu darbību.** (Stenhouse, 1988)
- Skolotājs pats, mijiedarbojoties ar skolēnu, nonāk pie rīcības labākai mācīšanai.
- Dodam atbildību skolotājam pašam lemt, pašam meklēt atbildes –
 - Ko?
 - Kāpēc?
 - Kā labāk?
- Skola **rada vai nerada iespējas** – visdažādākās iespējas gan skolēna personības attīstībai, gan skolotāja motivācijai, vēlmei darboties.
 - Sastapties ar dažādām (arī sarežģītām) situācijām, piedzīvojot **pozitīvas emocijas**
 - Eksperimentēt un kļūdīties
 - **Cienpilni sarunāties par piedzīvoto, pārdzīvoto**

Veidojam kopienu, kas mācās

- **Emocionālā vide – rūpes par skolotāju profesionālo labbūti:**
 - attiecību kvalitāte kolektīvā
 - piedzīvot pozitīvas emocijas
 - atbalsts
 - ticība tam, ka ES VARU un MĒS VISI VARAM
- **Individuāla pieeja arī skolotāja izaugsmei**
- **Daloties pieredzē, mācību vidē nonāk unikālas perspektīves, stiprās puses, prasmes.**

RTV sistēma pedagogu atbalstam – profesionālajai pilnveidei

Darbs ar kolektīvu	Darbs grupās	Individuālais darbs	«Aplipināšana»
Tēmas, kas izriet no definētajām skolas attīstības prioritātēm, skolas mērķiem (diferencēšana, SEM), pamanītā darba procesā (stundās, sarunās): • PP sēdes (grupu darbs); • darbs ar pedagoģisko kolektīvu metodiskajās pēcpusdienās	• Mācīšanās grupas (tēmas pēc aktuālajām vajadzībām); • Pieredzes apmaiņas grupas: - jauno pedagogu grupa; - klašu audzinātāju grupa (pa posmiem); - 1.klašu audzinātāju grupa; - skolotāju grupas pa klašu posmiem (1.-3.kl., 4.-6.kl., 7.-9.kl., 10.-12.kl.) - metodisko jomu komisijas; - metodiskā padome • Skolas attīstības, darba pilnveides grupa	• Saruna, darbošanās kopā ar izglītības metodiķi. • Saruna ar direktora vietnieku izglītības jomā. • Saruna ar atbalsta personāla speciālistu.	Atgādnēs skolotājiem: - kā strādāt ar talantīgajiem skolēniem; - empātijas karte (sarunai ar skolēnu par uzvedību) - iegaumēšanas stratēģijas (spāņu val.) - kas ir laba mācību stunda un kas notiek labā mācību stundā - rīcības algoritms krīzes situācijā, piem., vardarbības gadījums Ieteikumi skolotājiem, kā atbalstīt skolēnus ar nepietiekamām izpildfunkcijām (plānošana, organizēšana, uzmanības noturēšana, nepietiekama impulsu kontrole, emociju pašregulācija, darba atmiņa) Skolotāja rokasgrāmata

Kā top saturs darbam ar skolotājiem? Kā palīdzēt skolotājiem?

Darbības	Kurš to dara?	Iegūtā informācija saturam
Mācību stundu vērošana (arī klases stundu) ar akcentu – ko skolēni dara/nedara stundā	- Direktora vietnieki izglītības jomā (sava izgl.posma pedagogiem vismaz 2x māc.gadā) - Izglītības metodiķi (jaunajiem pedagogiem; pieredzējušajiem pedagogiem; pēc vajadzības, atbalstam) - Atbalsta personāla speciālisti (sociālais pedagogs) - Mācību jomu vadītāji	- Skolas prioritāšu, mērķu īstenošana; - Pedagoga darba novērtēšana; - Kur nepieciešams atbalsts pedagogiem? Kas izdodas? Kas neizdodas un kāpēc? - Mācību priekšmeta satura īstenošana, metodika
Sarunas ar pedagogiem: - neformālas; - ar mērķi (mācību jomās, klašu posmos u.tml.); Sarunas ar skolēniem, vecākiem	- Direktora vietnieki, direktore - Atbalsta personāla speciālisti Izglītības metodiķi	
Aptaujas	- EDURIO, - EMU - Izglītības metodiķu veidotas - Skolas emocionālā klimata aptauja (LU projekta pētījums, sadarbībā ar Baibu Martinsoni)	

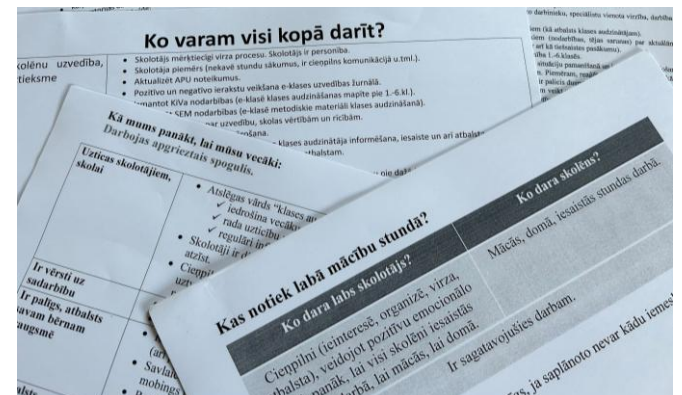
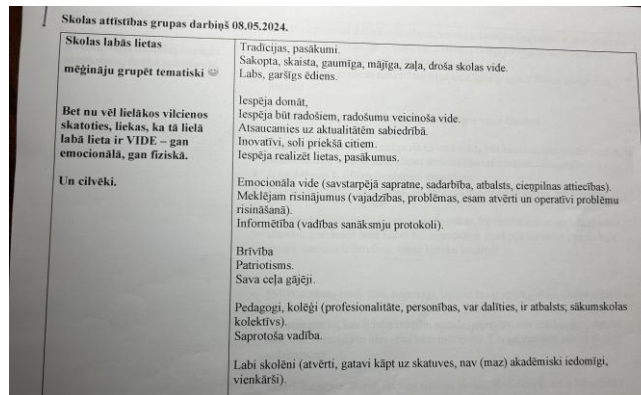
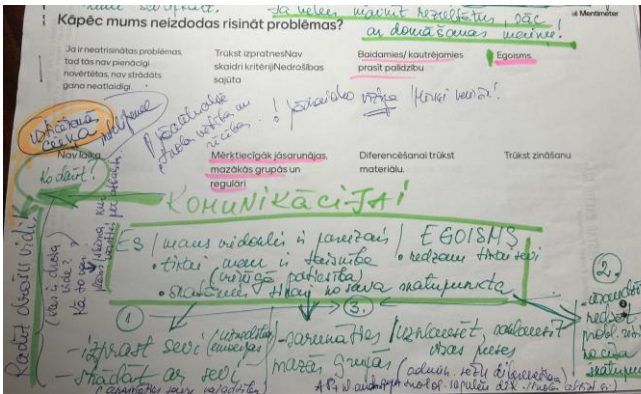
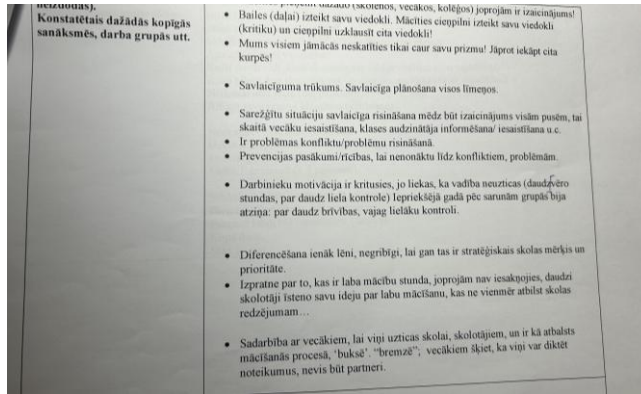
Saturs pedagogu atbalstam (2024./2025.m.g.)

Izglītības metodiķu darbs:

- Kā mēs mācāmies un kā darbojas mūsu atmiņa (sarunas mācīšanās grupās)
- Kā sarunāties ar skolēniem par viņu mācīšanos? (sarunas mācīšanās grupās)
- Kā veidot iepazīšanās sarunas ar vecākiem? (mācīšanās grupa 1.klašu skolotājiem)
- Klases audzinātāja komunikācija ar vecākiem, klasvadības jautājumi (4.-6.klašu audzinātāji)
- Kā mācīt skolēniem plānot, prioritizēt darbus? (1.-3.klašu audzinātāji)
- Kā veidot sarunu ar skolēniem, lai viņi mācītos? (PP sēde, darbs grupās)
- Kā strādāt ar talantīgajiem skolēniem? (PP sēde, darbs grupās)
- Kā slavēt skolēnus? (PP sēde, darbs grupās)
- Pozitīva atgriezeniskā saite un apzināta mācīšanās (PP sēde, darbs grupās)
- Efektīvas stundas elementi, sasniedzamais rezultāts, atgriezeniskā saite un refleksija (visi skolotāji metodiskajā pēcpusdienā)
- Skolotāju rokasgrāmata (sadarbība ar vecākiem (kā runāt ar vecākiem, robežas komunikācijā), skolas dokumentācija, vērtēšana utt.
- Atgādnēs (darbs ar talantīgajiem, iegaumēšanas stratēģijas u.c.)

Darbs skolas attīstības grupā

- Skolas labās lietas (grupas definē, tad lipinājām, sistematizējot tematiski pa grupām, pie sienas);
- Pilnveidojamais (problēmas, neizdodas) tika pielikts sienas otrā pusē. Šis jau bija iepriekš konstatētais dažādās kopīgās sanāksmēs, darba grupās utt.
- Kāpēc neizdodas ar konstatētajām problēmām tikt galā? menti.com katrs ieraksta savas versijas, tad tās lasījām un kopīgi apkopojām tematiskos blokus
- Ko ar to tālāk darīt? Attīstības grupas grupas idejas.
- Nākamie soļi:
 - vadības komandas darbs ideju ranžēšana, prioritizēšana
 - PP sēdē darbs grupās ar konkrētiem virzieniem: plānošana, sarežģītu situāciju vadīšana, darbs ar vecākiem, “mācīšanās grupu” efektivitāte, datu izmantošana, mobilo telefonu ietekme un iespējas to mazināt.

“Augstas uzvedības kultūra organizācijā izriet no tavas uzticamības un uzvedības”

(Mārtiņš Martinsons)

”Kā pasakā, kā senā teikā
Tur tālu citā pasaulē
Būs vienmēr līdzās mīļā skola
Mums katram sirdī, dvēselē.

**Jo Teika nemirst, Teika dzied!
Un Teika savu ceļu iet!
Mēs kopā varam, kopā darām,
Mēs kopā liksmi saucam - hej!”**

/Rīgas Teikas vidusskolas himna/